

LES NOSTRES FESTES

Cucanyes de la Festa de Sant Jaume

FESTES DE LA MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS

La festa del 2015 romandrà en la memòria dels qui formem part de la Comissió d'Ermita i Festes a la Mare de Déu dels Desemparats de Bocairent per ser la primera que celebràvem sense la presència del nostre amic i company Rafa Beneyto Gascón. El 29 d'octubre de 2014 ens despertàvem amb la luctuosa notícia de la seua mort. Rafa fou qui ens va transmetre tota l'estima i el coneixement de la nostra festa a la Mare de Déu dels Desemparats de Bocairent. Era un company sempre alegre i jovial, la seua pèrdua ens deixa un buit insubstituïble. La seua absència també l'hauran trobat a faltar els companys de la filà de Granaders, ja que l'altra passió de Rafa eren les nostres festes de Moros i Cristians a Sant Blai, festa que vivia amb passió durant tot l'any amb la seua filà de la qual va ser capità el 2010, coincidint amb l'any en què celebràvem el 150 aniversari de la concepció actual dels nostres Moros i Cristians.

Va arribar el mes de maig i el millor homenatge que podíem fer-li a Rafa era organitzar i preparar una gran festa, com ell haguera volgut! El dissabte 2 de maig a les 11.30 hores va començar l'acapte pels carrers del barri i els voltants acompanyats per la música del tabal i la dolçaina interpretada pels músics del grup de xirimiers i tabalers l'Aljub. Al mateix temps, també mostràvem al poble el programeta d'actes que any rere any compta amb més col·laboradors i que des d'aquestes línies aprofitem novament per a agrair-los la desinteressada col·laboració.

El divendres següent, a poqueta nit, els membres de la comissió vam procedir a penjar pels carrers del barri les banderetes, una tradició que ja s'ha afermat, que compta amb el suport de tots els veïns i posa de manifest a tot el poble de Bocairent que estem de festa!

I com qui no té la vespra no té la festa, el dissabte 9 de maig al migdia, aprofitant el volteig general de campanes, vam fer la tradicional disparada de coets i tronadors a manera d'invitació general perquè ens feren la visita al barri.

A la vesprada, es va inaugurar a la seu social de la comissió la no menys tradicional Exposició Temàtica de la inesgotable col·lecció de José Llorca. En aquesta edició, el tema van ser les caixes de mistos i altres articles i cartells relacionats amb la indústria del tabac. Aprofitant la inauguració, i que l'ermita va estar oberta per a tots els devots i visitants per a veure la nostra Geperudeta, també es va procedir a la inauguració informal de la nostra tómbola benèfica.

El dia gran de la festa, el diumenge 10 de maig, tocava deixar prompte el llit, ja que a les 8 del matí començava la Diana amenitzada com cal amb xirimita, tabalet, coets i tronadors. Una volta acabada la diana, l'ermita i voltants

es trobaven de gom a gom de gent per a assistir a la missa en honor a la Mare de Déu. La celebració eucarística fou presidida pel rector de la parròquia Àngel Olivares Alís. Era tanta la gent que fins i tot s'arribà a escoltar: «si açò continua així, l'any que ve arribarem fins al Mirador!».

A la missa li va seguir la no menys solemne i multitudinària processó pels carrers de costum i que va finalitzar a la porta de l'ermita amb el cant de l'Himne a la Mare de Déu. Cal destacar que ambdós actes van estar amenitzats per l'Associació Unió Musical de Bocairent.

Finalment, havia arribat el moment de refer-se de la matinata amb un bon esmorzar popular a la placeta de sant Tomàs de Villanueva que va comptar amb les melodies populars interpretades per la rondalla Sant Blai de l'Associació de Jubilats i Pensionistes de Bocairent i que van fer possible que l'ambient de festivitat i jovialitat fora d'allò més bo.

I en un no parar ens vam dirigir al carrer Bisbe Miró on es va celebrar el Concert Extraordinari «Festes de la Mare de Déu dels Desemparats» a càrrec de la Banda Jove de l'AUM de Bocairent i la Banda Jove d'Aielo de Malferit.

El cap de setmana festiu es tancava el diumenge de vesprada a la placeta de Sant Tomàs amb l'actuació d'un contacontes, que va comptar amb la presència d'una nombrosa quantitat de xiquets i xiquetes.

No hi ha millor premi per a tot col·lectiu que organitza qualsevol activitat que veure els participants gaudir... L'any que ve anem!

Ara ja només ens queda agrair a l'Associació Festes de Moros i Cristians aquest espai que ens han concedit al Programa de Festes i, per descomptat, desitjar-los unes bones festes a tots. Vítol al patró Sant Blai!

FESTA DE L'ERMITA DE SANT ANTONI DE PÀDUA

Los vecinos de Bocairent y Banyeres de Mariola, continuando con la tradición, se dieron cita los días 13 y 14 de junio en la ermita de San Antonio del Collao para festejar a este entrañable santo.

Como cada año, la junta se esfuerza y pone toda su ilusión en preparar unos actos que engrandezcan la festividad y que satisfagan las expectativas de los asistentes. Así, la tarde del sábado, se pudo disfrutar del célebre Porrat de sant Antoni, cuyas *paradetes* nos acompañaron todo el fin de semana. También se llevó a cabo la romería del grupo de sevillanas aunque, por las condiciones meteorológicas, se tuvieron que aplazar *cucanyes i corredors* al domingo por la tarde.

El domingo, día dedicado a san Antonio: Santa Misa, procesión, canto de los gozos y beso de la reliquia. El colofón lo puso, como ya viene siendo habitual, la pael·la gigante, de la que este año se repartieron más de 800 raciones.

Entre las intenciones de la junta, está mejorar la fiesta, pero ello no se traduce solo en organizar más actos, sino en proteger la ermita y su entorno. Si el año pasado se remozó el interior de la ermita, en éste se ha aumentado su patrimonio. Sí, tras unos meses de gestiones, al final se ha regularizado la situación de los terrenos adyacentes a la ermita, cuya titularidad ha pasado a ser de la Parroquia de la Asunción de Ntra. Sra. de Bocairent. Nuestro agradecimiento al Rvdo. D. Ángel Olivares y a D. Vicente Colomer por haberlo hecho posible.

Organizar la fiesta y mantener la ermita y los alrededores en las mejores condiciones supone todo un reto para los mayores. El volumen de trabajo y el coste se supera con mucho altruismo, ilusión y esfuerzo. Pero todo ello no sería posible sin la colaboración de muchas personas y entidades: Ayuntamiento, Mariola Verda, colaboradores del programa, los fotógrafos que nos ceden sus fotos... y a tantas personas anónimas que contribuyen con sus donativos y compra de lotería.

No podemos finalizar estas líneas sin mencionar el último proyecto que se ha llevado a cabo: el arreglo del tejado de la ermita. La granizada del pasado mes de julio puso en evidencia su estado de conservación y los daños ocasionados implicaron una rápida y costosa intervención. Había que repararlo para evitar que las lluvias posteriores no deterioraran el edificio y los frescos de las paredes. Con ello, surge un nuevo reto: costear estos trabajos. Desde estas líneas queremos agradecer las ayudas que esperamos recibir para sufragar estos gastos.

FESTES DE L'ERMITA DE SANT JOAN

Una vez más, sant Joan tuvo su fiesta. Ya desde el día del acapte, todo Bocairent demostró la importancia que concede al barrio y a la ermita de san Juan al colaborar económicamente de forma desinteresada para el mantenimiento y mejora del edificio, así como para que se pudiera ofrecer una fiesta atractiva a todo el que quisiera acercarse a festejar el día de san Juan con el resto del barrio.

Sin embargo, esta última fiesta de la noche de san Juan estuvo acompañada por un visitante inesperado, la lluvia, obligándonos a suspender a última hora la tradicional cena prevista en las calles aledañas a la ermita. Pero a cambio tuvimos una misa de san Juan espléndida y con muy alta participación. Este año, involuntariamente, se al-

teró el recorrido de la procesión, por lo que pedimos disculpas. El próximo año san Juan volverá a recorrer las calles tradicionales de su barrio.

La Junta de la ermita de san Juan quiere agradecer a la parroquia y al resto del pueblo su ánimo, que nos anima a continuar un año más y nos permite empezar a pensar en acometer obras de tanta envergadura como la que permitió rehabilitar el tejado.

Desde este espacio también nos gustaría invitar a todos a dar una vuelta por las calles del barrio un domingo soleado y constatar el mal estado en el que se encuentran muchas de sus calles y casas.

Sólo nos queda agradecer a todos los que nos ayudan a mantener la ermita poco a poco con su apoyo y ayuda, a D. Ángel por su apoyo incondicional, a l'Aljub y a la Societat Musical la Vila de Bocairent por hacernos visibles con su música. Sin todos ellos, sería imposible organizar cualquier acto. Todos ellos nos empujan a continuar un año más y a entrar en nuevos proyectos, como es el de arreglar la puerta, con graves deficiencias, y a empezar con el estudio de la fachada para iniciar su restauración y que podemos empezar a abordar gracias a la colaboración de los bocairentinos.

Junta de sant Joan

LES FESTES D'ESTIU A SANT AGUSTÍ 2015 ES TANQUEN AMB UNA ALTA PARTICIPACIÓ

En les festes d'estiu de sant Agustí de 2015, vam recuperar de nou la Clavariessa Major, que fou la jove Míriam Silvestre Galiana, que durant totes les festes va estar acompanyada per les 13 membres de la Cort d'Honor: Elena Silvestre Asensio, Mónica Beneyto Galiana, Noemí Silvestre Cantó, Mª Carmen Francés Galiana, Judit Ferre Cots, Ana Vañó Juan, Paula Gisbert Vañó, Sara Colomer Beneyto, Lara Sampedro Belda, Sara Francés Beneyto, Mireia Cerdá Galindo, Quica Balaguer Ferri i Gloria Tortosa Martínez. La Proclamació dels càrrecs va tindre lloc la nit del dissabte 18 de juliol a la plaça de bous, i va actuar com a mantenidora de manera brillant la periodista bocairentina Yaiza Mª Santonja i Francés. Prèviament, ja s'havia celebrat també la «Demanà» el diumenge 28 de juny, la presentació del programa i cartell de festes (l'autora del cartell i portada d'enguany va estar la prestigiosa dissenyadora gràfica Lina Vila) i l'acapte per totes les cases del poble.

Dissabte 25 de juliol de vesprada va tindre lloc la Festa de la Flor, des del barri de la Santa Creu fins a la plaça de l'Ajuntament.

El 15 d'agost es van reprendre els actes festius amb el cicle de les 6 nits de dansetes que, com de costum, s'encetaven a la placeta de Joan de Joanes. El carrer de Santa Àgueda, Mestre Serrano, Músic Blai Colomer, Ermita Mare de Déu de la Llum (per primera vegada les dansetes eixien del terme municipal de Bocairent, en la que va estar sense cap

dubte una gran nit de festa conjunta de la dansa dels pobles d'Alfafara i Bocairent, en un entorn d'aquesta ermita ple de gom a gom) i finalment a la placeta de sant Vicent (on es va celebrar un any més el concurs de fanalets de meló) tancaven el cicle de nits de dansetes. Unes dansetes marcades per l'alta participació de balladores i balladors i per l'alta aflluència de públic totes les nits.

El 22 d'agost, la Cavalcada va tornar a ser la celebració de referència per als bocairentins i per als pobles dels voltants, amb un poble ple de gom a gom per a gaudir d'una cavalcada que realment va resultar molt participativa i espectacular. Els Cabolos i els xirimiters i tabaleters de sant Agustí enguany comptaren amb uns convidats d'excepció: els Tornejants d'Algemesí (una de les danses de les Festes de la Mare de Déu de la Salut, declarades Patrimoni Immaterial de la Humanitat). A més a més, 20 carrosses, els xirimiters i tabaleters de l'Aljub, una esquadra de balladors desfilant als compassos de l'Associació Unió Musical Bocairent i, tancant la desfilada, la majestuosa carrossa de la Clavariessa Major i Cort d'Honor, acompanyades per la música de la Societat Musical Vila de Bocairent. Al remat, una gran vesprada festiva que va tindre continuïtat a la nit amb la revetlla a la plaça amenitzada per l'orquestra La Roca.

I per fi arribaven les esperades Nits de Danses, enguany amb una notícia excel·lent pel que fa a la conservació i potenciació de les nostres danses. L'ajuntament de Bo-

cairent, per unanimitat, va aprovar al plenari del 9 de juliol demanar a la Conselleria de Cultura la incoació de declaració de Bé d'Interés Cultural Immaterial per a les Danses de Bocairent. Així com mana la tradició, al matí, a partir de les 12, van començar pels carrers de costum les Dansetes, el darrer assaig abans de les danses. A la vesprada, les cucanyes i corredors per excel·lència, les de les festes de sant Agustí, amb una placeta de Joan de Joanes plena de xiquetes i xiquets durant les cucanyes i amb uns corredors també molt participatius des de la plaça de l'Ajuntament. A la nit, tot estava enllestit per l'inici de les Danses i a les 23.00 en punt, Míriam Silvestre Galiana, la Clavariessa Major, encetava el torn de Caps de Dansa de 2015. També es produïa una novetat a les nostres danses: per primera vegada, una dona, Eva Castelló Bernal, amenitzava les danses amb la xirimita, en solitari, en un any al qual s'incorporava com a novetat també que cada nit un xirimiter tocara la primera dansa i altre la segona.

Primera nit de danses de 2015: 51 parelles ballant. Xirimiters: Quico Rico i Eva Castelló. Al tabal: Toni M. Colomina i Cap de Dansa, Míriam Silvestre Galiana. La segona nit, la Cap de Dansa va estar Tere Vañó Asensio, en el seu 25 aniversari de Clavariessa Major. La tercera nit, des del barri de Sant Joan, Núria Satorres i Beneyto era acompanyada a la plaça en el seu torn de Cap de Dansa. L'endemà, quarta nit de danses, amb un total de 43 parelles, la Cap de Dansa va ser Trini Bacete Belda, que celebrava d'aquesta manera els seus 50 anys de balladora. Els xirimiters aquesta nit foren Quico Rico i Eva Castelló acompanyats al tabal per Jaume Martínez. Per últim, la 5a i última nit de les danses, amb la plaça plena de gom a gom de públic i amb el rogle ple de xiquetes i xiquets ballant, participaren en la dansa 41 parelles, ballant com a Cap de Dansa Rosana Beneyto. La música, amb els xirimiters Quico Rico i Fernando Cantó acompanyats per Antoni M. Colomina al tabal. Al descans, com és tradicional, es repartiren els caputxons als xiquets i xiquetes. El convit de les Caps de Dansa enguany va tindre lloc al maset dels Granaders, a qui els Majorals volem agrair la col·laboració. En total, entre les cinc nits, participaren un total de 222 parelles a les danses: enhorabona i gràcies a totes!

La matinera diana de sant Agustí el 28 d'agost, que compta cada any amb més incondicionals, va moure a les 7.30 des del carrer de Mossén Hilari, amb la música de l'A.U.Musical Bocairent i, com no podia ser d'altra manera, amb els Cabolos. En el tram final de la Diana, s'incorpora-

ren com han fet els darrers anys, els xirimiters de l'Aljub, per a interpretar amb la banda la marxa *Pepet*. La Clavariessa i la Cort d'Honor, així com els Majorals, desfilaren en aquesta part final de la Diana, que va concloure a la plaça amb una traca.

A les 12 va tindre lloc la Missa Solemne, presidida enguany pel bocairentí Francesc Vañó Asensio i concelebrada per preveres bocairentins i/o vinculats a la nostra Parròquia. Va cantar a la missa l'Agrupació Coral Bocai-

rent, dirigida per Damián Molina Beneyto. Després de missa i en comitiva, les autoritats, Majorals, Clavariessa i Cort anaren acompanyats per l'Aljub en passacarrer fins al carrer Joaquín Sorolla, on tingué lloc la mascletà. La celebració va continuar en un ambient més familiar en el tradicional convit de «l'enhorabona» de la Clavariessa Major, enguany al maset dels Mosqueters.

A la vesprada, l'Església Parroquial plena de gom a gom, va ser l'escenari escollit per al XXIII cicle musical «Sant Agustí Musical», enguany a càrrec del Trio de Cambra Sons de l'ànima.

A les 20.30, puntualment, s'iniciava la Solemne Processó, encapçalada pels Cabolos. Després, xiquetes i xiquets balladors, parelles de ballador i balladora i finalment la Cort d'Honor, la Clavariessa Major, el guió de sant Agustí, la imatge de sant Agustí i les autoritats. Tanca-va l'A.U.Musical Bocairent, interpretant a bona part de la processó la marxa *Pare Sant Agustí* composta per Miguel Aparicio Navarro. En finalitzar, un ramellet de focs d'artifici va donar pas al cant dels gojos, el bes de la Relíquia de Sant Agustí i l'ofrena de flors. Un passacarrer de Clavariessa i Cort amb la música dels xirimiters i tabaletes de sant Agustí finalitzava amb un vi d'honor per als participants a la processó.

L'endemà, dissabte 29 d'agost, a les 12 de la nit, des de davant la porta principal de l'Església Parroquial, començà el XX Correfocs Festes d'Estiu a Sant Agustí, a càrrec dels dimonis de Darrere la Vila i amenitzat pels xirimiters i tabaletes de l'Aljub. Un remat espectacular per part dels dimonis per a unes festes, les de 2015, que han estat inoblidables. La nostra felicitació i el nostre agraïment a totes les persones, entitats i empreses que un any més han fet possible les festes amb la seua col·laboració i/o amb la participació activa.

El remat d'excepció a aquestes festes el va posar la Gala d'entrega dels Premis 9 d'Octubre per part de l'Ajuntament i el Consell Municipal de Cultura, que va tindre lloc la vesprada-nit del 8 d'octubre en el transcurs de la qual el nostre president, Manel Santonja i Francés, va recollir en nom de tots els Majorals de la història el Premi 9 d'Octubre en la modalitat individual.

Xavi Pascual i Soler

Cronista Junta de Majorals de sant Agustí

L'ERMITA DEL SANT CRIST

I climbed de hill and found a beautiful place¹
Zoragarria!²
Zeer mooi en rustig kerkje³
Protegge il mondo⁴

Des de l'any 2013, l'ermita està oberta quasi tots els caps de setmana. Per l'ermita passen moltes persones els diumenges. Algunes persones veuen dalt de la muntanya l'edifici i els crida l'atenció i pugen per curiositat, altres persones que provenen dels pobles veïns, Ontinyent, Fontanars dels Alforins o Banyeres de Mariola, passen caminant a buscar el poble de Bocairent. També passen molts ciclistes de llocs molt diferents, dels pobles veïns i d'altres més allunyats. Quan arriben, es troben les portes obertes i poden visitar no només l'ermita, també poden veure algunes de les altres dependències.

El dia del Sant Crist de les festes a Sant Blai de 2015, la climatologia va fer que els festers decidiren que no es pujava a l'esmorzar, a la missa i a la despulla del moro. Tots els actes es van celebrar en l'església de les Monges Agustines. Només un grup de suavos i alguns altres festers que van matinar per a preparar les brases per a torrar la carn, es van trobar amb què la resta de festers van decidir no pujar. Després de la diana estaven els carrers banyats i, per tant, els voltants de l'ermita també.

El que sí que s'ha pogut celebrar enguany han sigut la resta de les festes, la festa del Còlera i la de les Tres Llums. Les dos han comptat amb un grup de bocairentins que ja són habituals i s'han commemorat les tradicions.

La festa de les Tres Llums segurament és la més antiga de les que se celebren, la del Còlera té el seu origen en 1885, quan va acabar l'epidèmia. Ja ho hem comentat en anteriors escrits i des de fa uns anys que el dia 10 d'agost es rememora la primera missa en l'ermita. L'any 2015, aquesta missa es va celebrar a la nit, després de sopar, i va comptar amb una gran quantitat de bocairentins i bocairentines. Una nit que abellia caminar, sopar a la fresca, assistir a missa i cantar els gojos.

Des de l'any 2014, els visitants de l'ermita poden deixar constància de la seua estada en el llibre de visites que hi ha en l'altar de Sant Blai en l'església. Des del primer dia, han sigut moltes les persones que han escrit les seues impressions, gratituds i desitjos. Peregrins, visitants, turistes i curiosos han escrit en alemany, anglés, àrab, eusquera, italià, neerlandés, polonés, castellà i valencià. Persones a títol individual, grups de senderistes o famílies procedents d'Aielo de Malferit, Alacant, l'Alqueria, Atzeneta, Bilbao, Bocairent, Banyeres de Mariola, el Campello, Castalla, Elx, Llutxent, Muro, Onil, Patró, Petrer, Tavernes de la Valldigna, Sagunt. També passa la Carrera de Muntanya Bocairent, Xitxarra Trails, en la qual competeixen molts atletes.

Molta gent deixa constància de l'esforç que han fet per a pujar a l'ermita, persones que han superat un càncer, persones que volen donar-li les gràcies al «Morenet»⁵. Altres, deixen la seua impressió, com un escrit en eusquera que diu «Sant Sebastià està buscant el sol i Bocairent la pluja», un altre en anglés que diu «Difícil, però ha valgut la pena pujar». I hi ha qui ens ha deixat una antiga oració de benedicció irlandesa amb referències bíbliques que copie sencera en anglés i la traducció en la nota a peu de pàgina:

May the road rise up to meet you.
May the wind always be at your back.
May the sun shine warm upon your face,
and rains fall soft upon your fields.
And until we meet again,
May God hold you in the palm of His hand⁶.

Vicent Satorres Calabuig

1 He pujat la muntanya i m'he trobat un lloc preciós, en anglés.

2 Meravellós, en eusquera.

3 Molt agradable i tranquil·la l'església, en neerlandés.

4 Protegix el món, en italià.

5 Hi ha molts escrits que es referixen al Crist com 'el Morenet'.

6 Que el camí s'eleva per a trobar-te / que portes sempre el vent en l'esquena / que el càlid sol et pegue a la cara / i la pluja caiga suau en els teus camps / i fins que ens tornem a trobar / que Déu et tinga en la palma de la seua mà.

Manuel Pascual Esplugues

L'Associació de Festes de
Moros i Cristians a Sant Blai agraeix
l'atenció a la **indústria i al comerç**
que han col·laborat en la confecció
d'aquest Llibre-Programa